

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/65/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201504
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5822201504.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. U., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - N. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX, C. I. a otca - T. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. L. XXX, v konaní o návrhu matky na udelenie súhlasu na zmenu priezviska, takto

rozhodol:

I. Súd udeľuje súhlas matke N. P., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej X. U.L., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „P.“.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej X. U.L. návrhom podaným súdu dňa 28.07.2022 žiadala, aby jej súd udelil súhlas na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej X. U. na priezvisko „P.“.

2. Návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa mala vzťah, ktorý bol z jeho strany zavádzajúci a neúprimný. Zo vzťahu sa dňa 17.12.2014 narodila maloletá dcéra X. U.Á.. Otec nadmerne požíval alkohol a ona sa bála o svoj život a o život dieťaťa. V dôsledku alkoholizmu bol aj odsúdený na trest odňatia slobody. Tieto skutočnosti spôsobili ich odcudzenie a v súčasnej dobe nemá maloletá s otcom žiaden kontakt a teda ani citový vzťah.

3. Uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5C/336/2015 zo dňa 06.04.2014 upravil práva a povinnosti rodičov k maloletej dcére, pričom táto bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec sa zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 90,- eur. V súčasnej dobe s otcom nekomunikujú a ona nemá vedomosť o tom, kde sa otec nachádza a čo robí.

4. Uviedla, že dňa 14.05.2022 uzatvorila manželstvo s Y. P., nar. XX.XX.XXXX. Z manželstva sa im narodila dcéra U. P.. Od tohto času maloletá X. vyrastá v spoločnej domácnosti s ďalším dieťaťom, pričom majú medzi sebou súrodenecký vzťah. Maloletá má rodné priezvisko matky, ale keďže sa matka vydala a zmenila si priezvisko, aj maloletá dcéra má potrebu zmeniť si priezvisko a byť súčasťou úplnej rodiny. Maloletá nerozumie, prečo má ona iné priezvisko ako jej sestra a je z toho zmätená. Maloletá oslovuje matkinho manžela otec, pričom spolu tvoria harmonickú rodinu. Maloletá dcéra má s matkiným manželom výborný a láskavý vzťah a citovo ho považuje za otca. Manžel matky s návrhom na zmenu priezviska súhlasí. Pranie maloletej niesť priezvisko P. vyplýva aj z dôvodu, že sa jej deti v škole pýtajú, prečo sa jej mama volá inak ako ona.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené, matka maloletej navrhla, aby súd rozhodol a udelil jej súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, so sobášnym listom, s rodným listom, s rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5C/33/2015-33 zo dňa 06.04.2016, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/65/2022-12 zo dňa 02.08.2022 a so správou kolízneho opatrovníka.

7. Matka maloletej na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že si pri uzatváraní manželstva neuvedomila, že to bude problém zmeniť dcére priezvisko. O osvojení chvíľu uvažovali, ale potom si povedali, že teda keď platí výživné, tak podajú návrh na zmenu priezviska. Otec sa s dcérou stretne raz do roka, príde buď deň, alebo dva pred Vianocami. Na ostatné sviatky nereaguje. Uviedla, že manželstvo uzavrela v máji 2022 a druhá dcéra sa jej narodila vo februári 2021. Dcéra X. je druháčka, neustále sa jej pýta kedy sa jej zmení priezvisko. S terajším manželom boli štyri roky, žili v spoločnej domácnosti. V podstate dcére ide o to, aby sa volala ako jej sestra a mama. Ona sa ani nechcela volať U.W., ale chce sa volať P.. V prípade, keby to dcéra nechcela, tak by návrh nepodávala. O tom, žeby si ponechala priezvisko U.W. v tej rýchllosti nerozmýšľala.

8. Otec maloletej nesúhlasil s podaným návrhom a uviedol, že toto je politika matky dieťaťa, že ho dcéra začala volať ujo. Vyjadril sa, že sa s matkou maloletej rozišli v čase, keď mala dcéra rok, avšak on sa nedomáhal cestou súdu úpravy styku. Taktiež nekontaktoval úrad práce, aby mu v tom pomohol. Po rozchode za matkou nebol. Alimenty platí a nechcel sa ťahať po súdoch. S dcérou bol v januári, ale nepamätá sa na to, lebo to bolo v čase, keď sa vrátil z nemocnice. Uviedol, že by s osvojením maloletej súhlasil, nakoľko by už neplatil výživné a akceptoval by to, že chcú byť kompletnou rodinou.

9. Kolízny opatrovník navrhol udeliť súhlas na zmenu priezviska, keďže dieťa nenesie priezvisko otca, ale matky a preto je v najlepšom záujme maloletej, aby niesla priezvisko po svojej rodine.

10. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 35 Zákona o rodine, dieťa, ktoré žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, je povinné podľa svojich schopností im pomáhať. Pokiaľ má príjmy z vlastnej práce, je povinné prispievať aj na úhradu spoločných potrieb rodiny.

12. Podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, zmenu mena, alebo zmenu priezviska možno povoliť najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé, alebo ak súd na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 11 ods. 3 písm. a/ Zákona o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena, alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom, alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahradzujúce jeho súhlas, ak súhlas nedal, alebo ak sa súhlas nedal získať.

14. Za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností je potrebné považovať okrem iného aj podanie návrhu na zmenu priezviska dieťaťa. V prípade, ak chce rodič zmeniť priezvisko maloletého dieťaťa, musí predložiť súhlas druhého rodiča s takouto zmenou. Výnimočne môžu nastať prípady, kedy nesúhlas druhého rodiča nahradí súd v konaní vyslovenie súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Súd preto v prípade nezhody rodičov ohľadom priezviska maloletého dieťaťa rozhodne o nahradení vôle, resp. súhlasu druhého rodiča, čo pri zmene priezviska znamená, že rozhoduje o udelení súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska.

15. Súd pritom skúma, či udelenie takého súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa.

16. Podľa judikatúry R11/1973, ak sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa príslušnému správneému orgánu, dá súd v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine súhlas na podanie takejto žiadosti jedným z rodičov len vtedy, ak sú preto závažné dôvody. Bude tomu tak napr. vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, neplní si svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, alebo ak z iného závažného dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby bol u neho udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom.

17. V danom prípade mal súd za preukázané, že otec si plní svoju vyživovaciu povinnosť, avšak o dieťa nijakým iným spôsobom neprejavuje záujem, nepodieľa sa na jeho výchove, teda ho de facto vôbec nepozná a nemá s ním vytvorenú potrebnú citovú väzbu. Jeho tvrdenie, resp. obhajoba jeho nezáujmu o dieťa spočívala v obviňovaní matky, že je to jej politika, pričom on sám nerobil žiadne potrebné kroky, aby s maloletou udržiaval pravidelný kontakt za účelom budovania vzťahu. Tým, že matka uzavrela nové manželstvo a prijala priezvisko súčasného manžela, ako aj tým, že sestra maloletej nesie rovnaké priezvisko ak jej rodičia, môže mať skutočne negatívny vplyv na psychiku maloletej. Okrem toho maloletá ani nenesie priezvisko svojho biologického otca, ale nesie priezvisko svojej matky.

18. Súd preto s poukazom na výlučnú starostlivosť matky o maloletú, ako aj na skutočnosť, že otec si platí len výživné a tým sa jeho úloha končí, nezaujíma sa o maloletú o jej vývin a životný osud a ako sa sám vyjadril s osvojením maloletej by súhlasil, nakoľko by nemusel platiť výživné, vyhodnotil návrh matky za dôvodný v celom rozsahu.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.